

M.Ed. Semester - 1 (CBCS) Examination**January -2019 (New Course)****Fundamental Concept of Education Reserarch (A-001)****Time: 2:30 Hours****Marks: 70****Instructions:**

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

વિભાગ-1

- પ્રશ્ન-1 નીચેનામાંથી કોઇપણ બે પ્રશ્નોનાં ઉત્તર લખો. પ્રત્યેક ઉત્તર 750 શબ્દોમાં લખો. (20)
- (1) “ધોરણ-9નાં વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજી વિષયમાં શોધ પૃચ્છા પ્રતિમાનની અસરકારકતાનો શૈક્ષણિક સિદ્ધિનાં સંદર્ભમાં અભ્યાસ” આ સમસ્યાનાં અભ્યાસ માટેનો સંશોધન પ્રસ્તાવ નીચેનાં મુદ્દાઓને અનુલક્ષીને ચર્ચો.
1. હેતુઓ 2. ચલ 3. સંશોધન પદ્ધતિ 4. માહિતીનું વિશ્લેષણ
- (2) ક્રિયાત્મક સંશોધનની લાક્ષણિકતાઓ જણાવો. ક્રિયાત્મક સંશોધન અને વ્યાવહારિક સંશોધન વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો.
- (3) “ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાનાં વિદ્યાર્થીઓનાં વ્યક્તિત્વ લક્ષણોનો કેટલાક ચલોનાં સંદર્ભમાં અભ્યાસ” આ સમસ્યાનાં અભ્યાસ માટેનો સંશોધન પ્રસ્તાવ નીચેના મુદ્દાઓને અનુલક્ષીને ચર્ચો.
1. હેતુઓ 2. ઉત્કલ્પના 3. નમૂનો 4. વિશ્લેષણ પદ્ધતિ.
- પ્રશ્ન-2 (અ) નીચેનામાંથી કોઇપણ બે પ્રશ્નોનાં ઉત્તર લખો. પ્રત્યેક ઉત્તર 125 શબ્દોમાં લખો. (10)
- (1) શૈક્ષણિક સંશોધનમાં પ્રયોગપાત્ર અને સમાજ પ્રત્યેની આચારસંહિતાની ચર્ચા કરો.
- (2) શૈક્ષણિક સંશોધનની મહત્વ જણાવો.
- (3) સંશોધન પ્રક્રિયાના સોપાનો જણાવી કોઇપણ ત્રણ સોપાનોની ઉદાહરણ સાથે ચર્ચા કરો.
- પ્રશ્ન-2 (બ) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (05)
- (1) શૈક્ષણિક સંશોધનની કોઇપણ એક વ્યાખ્યા આપો.
- (2) મૂળગત સંશોધન એટલે શું?
- (3) શૈક્ષણિક સંશોધનની કોઇપણ બે લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.
- (4) ચલોના પ્રકારો જણાવો.
- (5) ક્રિયાત્મક સંશોધનની વિસ્તૃત સમજ સૌપ્રથમ કોણે આપી?

વિભાગ-2

- પ્રશ્ન-3 નીચેનામાંથી કોઇપણ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો. પ્રત્યેક ઉત્તર 750 શબ્દોમાં લખો. (20)
- (1) નિર્ણય આધારીત નમૂના પસંદગી એટલે શું? તેના પ્રકારોના નામ લખી દરેક પ્રકારના ફાયદા અને મર્યાદાઓ જણાવો.
- (2) ઉત્કલ્પનાના પ્રકારો જણાવો. ઉત્કલ્પના ચકાસણીના માપદંડો ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.
- (3) સંશોધન સમસ્યાના સ્ત્રોતો જણાવી તેની વિગતે ચર્ચા કરો.
- પ્રશ્ન-4 (અ) નીચેનામાંથી કોઇપણ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો. પ્રત્યેક ઉત્તર 125 શબ્દોમાં લખો. (10)
- (1) સારી ઉત્કલ્પનાના લક્ષણો જણાવો.
- (2) તમારી સંશોધન સમસ્યાનું સીમાંકન કઇ રીતે કરશો?
- (3) સંશોધન સમસ્યા પસંદગી માટેના ધોરણો ટૂંકમાં ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન-4 (બ) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

(05)

- (1) નિદર્શ એટલે શું?
- (2) સારી સંશોધન સમસ્યાના કોઈપણ બે લક્ષણો જણાવો.
- (3) સ્નો-બોલ નમૂના પ્રયુક્તિ એટલે શું?
- (4) ઉત્કલ્પના ચકાસણીની અપ્રાયલીય પદ્ધતિના નામ જણાવો.
- (5) ઉત્કલ્પના એટલે શું?

ENGLISH VERSION

SECTION-1

Que-1 Answer any two out of three should be in about 750 words. (20)

- (1) “A Study of effectiveness of Inquiry Training Model in Science and Technology subject of standard-9 in reference to Educational Achievement” – Prepare the Research Proposal by keeping in mind the following points:
(i) Objectives (ii) Variable (iii) Research Method (iv) Analysis of Data
- (2) State the characteristics of Action Research. Clarify the difference between Action Research and Applied Research.
- (3) “A Study of Personality Traits of Higher Secondary School Students in context to certain variables” – Prepare the Research Proposal by keeping in mind the following points.
(i) Objectives (ii) Hypothesis (iii) Sample (iv) Method of Analysis.

Que-2 (A) Answer any two of the following question is to be asked. (10)

- (1) Discuss the ethical considerations for subjects and society in Educational Research.
- (2) State the importance of Educational Research.
- (3) State the steps of Research process and discuss with illustrations any three steps.

Que-2 (B) Answer the Following Questions in short. (All Questions are compulsory) (05)

- (1) Give any one definition of educational research.
- (2) What is Fundamental Research?
- (3) State any two characteristics of educational research.
- (4) State the types of variable.
- (5) Who gave the detailed understanding of Action Research for the first time?

SECTION-2

Que-3 Answer any two out of three should be in about 750 words. (20)

- (1) What is Judgment Sampling? Write the names of its types and state the advantages and limitations of each type.
- (2) State the types of hypothesis. Explain with illustrations the criteria for testing the hypothesis.
- (3) State the sources of research problem and discuss them in detail.

Que-4 (A) Answer any two of the following question is to be asked. (10)

- (1) State the characteristics of a good hypothesis.
- (2) How will you delimitate your research problem?
- (3) Discuss in brief the criteria for the selection of Research Problem.

Que-4 (B) Answer the Following Questions in short. (All Questions are compulsory) (05)

- (1) What is sample?
- (2) State any two characteristics of a good research problem.
- (3) What is Snowball sampling technique?
- (4) State the names of Non-parametric methods for testing hypothesis.
- (5) What is hypothesis?
